

**TENTTI, DISKREETIN MATEMATIIKAN PERUSTEET,
MS-A0401**

- **Aika:** 24.10.2019, 9:00 - 12:00
- **Apuvälineet:** Yksi sivu (A4) opiskelijan itse käsin kirjoittamia muistiinpanoja, merkattu opiskelijan nimellä
- Kirjoita eri tehtävien vastaukset eri sivuille. Joka tehtävästä saa maksimissaan 4 pistettä.
- Perustele vastauksesi huolella. Perustelemattomista vastauksista ei saa pisteitä.

TEHTÄVÄ 1

Olkoon $P||Q$ looginen konnektiivi joka tarkoittaa “ei P eikä Q ”. (Eli erityisesti lause $P||P$ on yhtäpitävä lauseen $\neg P$ kanssa.)

- Kirjoita lauseen $P||Q$ totuustaulu. [1p]
- Muodosta lause, joka on loogisesti yhtäpitävä lauseen $P \vee Q$ kanssa, käyttäen ainoastaan symboleja P, Q ja $||$ (sekä sulkeita). [1p]
- Muodosta lause, joka on loogisesti yhtäpitävä lauseen $P \wedge Q$ kanssa, käyttäen ainoastaan symboleja P, Q ja $||$ (sekä sulkeita). [2p]

TEHTÄVÄ 2

Olkoon $R(x, y)$ relaatio joka pätee jos ja vain jos $x = y$ tai $x < 2y$.

- Onko R ekvivalenssirelaatio joukossa $\mathbb{Z}$? [1p]
- Onko R ekvivalenssirelaatio joukossa $\mathbb{N}$? [1p]
- Onko R järjestysrelaatio joukossa $\mathbb{Z}$? [1p]
- Onko R järjestysrelaatio joukossa $\mathbb{N}$? [1p]

TEHTÄVÄ 3

Olkoon A kolmen alkion joukko, ja olkoon $P(A)$ sen potenssijoukko.

- Mikä on joukon $P(A)$ mahtavuus? [1p]
- Montako surjektiota on $P(A) \rightarrow A$? [3p]

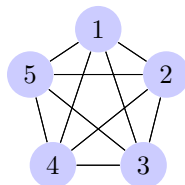
TEHTÄVÄ 4

Tutkitaan permutaatio $\pi = (156)(2379)(48) \in S_9$.

- Kirjoita π kaksirivisessä esitysmuodossa. [1p]
- Kirjoita π vaihtojen tulona. [1p]
- Onko π parillinen vai pariton? [1p]
- Kirjoita π^{-1} erillisten syklien tulona. [1p]

TEHTÄVÄ 5

Montako virittäjäpuuta on täydellisessä verkossa K_5 ?

Vihje: Jaa tarkastelu erillisiin tapauksiin puussa olevan pisimmän polun mukaan.

TEHTÄVÄ 6

Olkoon $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ Eulerin funktio. Osoita että jos $\text{syt}(\varphi(a), \varphi(b)) = 1$, niin $\text{syt}(a, b) \leq 2$.

P | ~~Q~~

a.

P	Q	P Q
T	T	F
T	F	F
F	T	F
F	F	T

b.

$$(P||Q) || (P||Q)$$

$$\Downarrow$$
$$\neg(P||Q) \Leftrightarrow P \vee Q$$

c.

$$(P||P) || (Q||Q)$$

$$\neg P || \neg Q \Leftrightarrow P \wedge Q$$

P2

a) EI
Ei symmetrinen
Ei transitivinen $(R(1,3) \text{ pätee, } R(3,1) \text{ ei päde})$

c) EI
Ei antisymmetrinen
Eikä transitivinen $(R(2,3) \text{ ja } R(3,2) \text{ pätee, } 3 \neq 2.)$

P3

a) ~~$\sum$~~ $|P(A)| = 2^{|A|} = 8$

b) Incl/Excl tai Stirling's formula:

$$\begin{aligned} 3^8 - \binom{3}{1} \cdot 2^8 + \binom{3}{2} \cdot 1^8 &= 3^8 - 3 \cdot 2^8 + 3 = \\ &= 3(3^7 - 2^8 + 1) \\ &= 5796 \end{aligned}$$

0, -

P4

a)
$$\pi = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 5 & 3 & 7 & 8 & 6 & 1 & 9 & 4 & 2 \end{pmatrix}$$

b) Esim $(16)(15)(29)(27)(23)(48)$
(tarkista muut vastaukset)

c) Parillinen (laske vaihtoja tai ~~syklejä~~
$$\sum_{\text{syklit}} (\text{pituus} - 1)$$

d) $(165)(9732)(84)$

P5

puita jossa on 2 lehteä

"

suunnattomita polkuja

$$\frac{5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}{2} = 60$$

(koska 2. # suunnattomita polkuja
" # suunnattomia polkuja
" # permutaatioita)

puita jossa on 3 lehteä:

"

~~5~~ $5 \cdot 4 \cdot 3 = 60$

(# valitaan ~~solmut~~
solmut a, b, c
järjestyksessä)

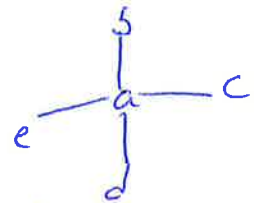

puita jossa on 4 lehteä:

"

5

(valitaan "keskipiste" a.)

ELi # virittäjäpuuta = $60 + 60 + 5$
 $= 125$

P6

Jos $a = p_1^{\alpha_1} \cdots p_k^{\alpha_k}$ ($p_1 \cdots p_k$ eri alkuluvut)

niin $\varphi(a) = (p_1 - 1) p_1^{\alpha_1 - 1} \cdots (p_k - 1) p_k^{\alpha_k - 1}$.

Jos pariton alkuluku p jakaa a , niin $p-1 \mid \varphi(a)$
eli $\varphi(a)$ on parillinen.

Jos $a = 2^\alpha$, niin $2^{\alpha-1}$ jakaa $\varphi(a)$, joten $\varphi(a)$
on parillinen jollei $\alpha \in \{0, 1\}$, eli jollei $a \in \{1, 2\}$.

~~Eli jos $\text{syt}(\varphi(a), \varphi(b)) = 1$~~

Jos $\text{syt}(\varphi(a), \varphi(b)) = 1$, niin ainakin toinen
luvuista $\varphi(a), \varphi(b)$ on pariton, eli ainakin toinen
luvuista a, b on joko 1 tai 2.

Siispä $\text{syt}(a, b) \leq \min(a, b) \leq 2$.